

KOMUŠANSKI KRIŽNI PUT

S Gospom Kondžilskom na našem križnom putu

(Ovaj Križni put napisali su svećenici, časne sestre i bogoslov podrijetlom iz Komušine)

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Uvodno razmišljanje

(za zajedničku pobožnost *Križnog puta* u Gospinu svetištu u Komušini i na Kodžilu)

Braćo i sestre, okupili smo se večeras, kako bi se i ovom pobožnošću Križnog puta pripravili za svetkovinu Velike Gospe. Kroz slušanje riječi Božje, razmišljanje i zajedničku molitvu uspinjat ćemo se na Gospino brdo Kondžilo. Gospino brdo Kondžilo s jedne strane može simbolizirati Golgotu, na kojoj je Isus umro na križu - stoga ćemo i nositi križ simbol Isusove muke, smrti ali i uskrsnuća. S druge strane Kondžilo, može simbolizirati i brdo preobraženja Tabor, na kojem se Isus pokazao u svojoj božanskoj slavi i ljepoti pred svojim učenicima te im najavio im da nakon patnje dolazi ljepota zajedništva s Bogom, novi život.

Ovo naše uspinjanje s pjesmom i molitvom, od ove župne crkve do Kondžila, možemo promatrati i kao životni put svakoga od nas, naše župne zajednice i našega hrvatskog naroda. Životni put svakoga od nas, kao i povijesni put našeg naroda označen je patnjom i radošću, strahom i nadom, smrću i životom.

Uzimajući na se križ, 'Isus je 'naše boli uzeo na se' (Iz 53, 4) 'Njega, koji ne okusi grijeha, Bog za nas grijehom učini' (2Kor 5,21) . Kako bi pali čovjek mogao ustati i zadobiti dostojanstvo koje je imao kad je bio stvoren na sliku i priliku Božju.

Kao suradnica u djelu spasenja i supatnica u njegovim bolima sudjelovala je i njegova Majka. Ona i nam kao naša Majka, Gospa Kondžilska danas poručuje: *sve što vam kaže učinite*. Stoga s posebnom pozornošću i večeras kao i inače u svom vjerničkom životu slušajmo što nam Isus govori u svojoj riječi, kroz svoju Crkvu

Molitva

Gospodine Isuse, koji si u potpunome zajedništvu s nama ljudima, Tvojom braćom grješnicima, posve nedužan, prošao križnim putem, udjeli nam molimo te, da idemo za tobom putem života i da te motrimo u svakom pojedinom čovjeku koji pati zbog našeg grijeha. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Himna Gospe Kondžilske

Zdravo slavna Majko Božjeg Sina,
tebe štuje puk tvoj od davnima!
Preko brda i dolina stiže,
na Kondžilo Majci Božjoj bliže.

Pripjev

*Zdravo budi, Gospo Komušanska,
Majko naša, kraljice kršćanska!*

*Pogled svoj na vjerni narod svrati,
dragi lik tvoj nek' nas posvud prati!
Budi radost svakom našem domu,
sve nas vodi k milom Sinu svomu!*

Zdravo Djevo Bezgrješna i sveta,
prva sliko spašenoga svijeta,
sva si puna milosnih divota,
Nova Evo novoga života!

Pripjev

Zdravo vjerna Božja Službenice,
primi naše smjerne molbenice,
daj da svaki u životu svome,
vjerno služi Bogu velikome

Pripjev

PRVA POSTAJA ***Isusa osuđuju na smrt***

P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojemu svetom križu otkupio svijet.

Iz Evandjelja po Mateju (27,22-23.26)

*Kaže im Pilat: »Što dakle da učinim, s Isusom koji se zove Krist?«
Oni će; »Neka se razapne!
A on upita: «A što je zla učinio?
Vikahu još jače Neka se razapne!
Tada im pusti Brabu, a Isusa, izbičeva, preda da se razapne.*

Razmatranje

Nevjerojatno. Nebeski sudac pred sudcem zemaljskim. Pravedniku žele suditi nepravednici. Isus želi ispuniti svoje božansko poslanje i to do kraja. Ne buni se, ne prigovara, ne proklinje i ne plače nad svojom sudbinom. Svjetina nema osjećaja za pravdu. Ne žele čuti Pilatovo pitanje: A što je zla učinio?« Nego pod utjecajem mase viču. Viču jer i drugi viču i kako drugi viču. I tako kukavičluk, malodušnost i strah od diktata vladajućeg mišljenja zgazili su pravdu. Tih glas savjesti ugušila, je vika mase. Neodlučnost i ljudski obzir osnažuju zlo. Pilat je podijeljen Osjeća da je Isus nedužan, ali nema snage da se odupre narodu. Ne želi dozvoliti da njegov položaj dođe u pitanje.

Molitva

Gospodine ljudi čine zlo, ali ga i sami na vlastitoj koži doživljavaju. Skoro je i nemoguće povjerovati na kakvo zlo su pojedini ljudi, grupe ili politički Režimi spremni. Oni isto tako muče, ubijaju i pribijaju na križ. Isuse, osuđen si na smrt jer je strah od pogleda ljudi potisnuo glas savjesti. Tako se uvijek događa, tijekom sve povijesti, da su nedužni mučeni, osuđeni i ubijani. Koliko li smo puta i mi pretpostavili uspjeh istini, položaj pravednosti? Osnaži nam u životu tih glas savjesti, tvoj glas. Pogledaj me kako si pogledao Petra nakon što te zaniijekao. Neka tvoj pogled uđe u naše duše i pokaže nam put. Onima koji su na Veliki petak urlali protiv tebe darovao si pokajanje srca i obraćenje. I tako si nam svima dao nadu. Darivaj i nama, uvijek nanovo, milost obraćenja.

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- ***Smiluj nam se, Gospodine!***
- ***Smiluj nam se!***

Pjesma

*Stala plačući tužna Mati,
Gledala je kako pati
Sin joj na križ uzdignut*

DRUGA POSTAJA *Isus prima na se križ*

***P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojem svetoj križu otkupio svijet.***

Iz Evandjelja po Mateju (27, 28-31)

Onda vojnici upraviteljevi uvedoše Isusa u dvor upraviteljev i skupiše oko njega cijelu četvu. Svukoše ga pa ga zaogrnuše skrletnim plaštem. Sapletoše zatim vijenac od trnja i staviše mu na glavu, a tako i trsku u desnicu. Prigibajući pred njim koljena, izrugivahu ga: „Zdravo kralju židovski!“ Onda pljujući po njemu, uzimahu trsku i udarahu ga njome po glavi. Pošto ga izrugaše, svukoše mu njegovu haljinu pa ga odvedoše da ga razapnu.

Razmatranje

Isus uzima na svoja ramena križ, simbol najsramočnije osude i najokrutnije smrti. On bez grijeha, Pravednik, Sin Božji zbog ljudske zlobe onih koji su ga osudili prihvaća križ, uz poniženje, boli i padove donijet će ga on na Golgotu i tu na njemu kao čovjek umrijeti. Nosi

ga on i kao primjer i pouku nama vjernicima. Svatko od nas ima svoj križ koji je teško nositi. Taj križ možemo sami sebi nametnuti svojim grijesima i propustima. Može nam biti nametnut na ramena zlobom i nepravdom drugih osoba. Isusov primjer nas uči da križ može biti i naše sudjelovanje u otkupiteljskom Božjem naumu spasenja, možda i naših najbližih. Isusovo strpljivo prihvaćenje i nošenje križa iznad svega trebalo bi biti pouka nama da unatoč svih poteškoća Bog je pobjednik nad zlom i patnjom. Kao pojedincima i našem hrvatskom narodu uz naše ljudske slabosti i grijehe i drugi su nam nametali križeve i kada se je činilo da je sve gotovo, ipak ovaj narod je znao u koga je pobjeda. Pobjeda je u Gospodina.

Molitva

Gospodine Isuse Kriste, ti si prihvatio križ na svoja sveta ramena te ga strpljivo nosio do Golgote gdje si bio razapeti i na križu umro. Daj nam snage da i mi znamo strpljivo nositi svoje križeve ne gajeći mržnju u svom srcu i ne proklinjući križ jer u križu je pobjeda u križu je spasenje u križu je naša snaga. Presveta, Djevice Marijo, Gospo Kondžilska i Komušanska, koju naš hrvatski narod naziva i najvjernijom Odvjetnicom pomози nam svojim zagovor kod svoga Sina i našega Gospodina Isusa Krista u našim životnim kušnjama kako bismo svoj životni križ, unatoč padova i poteškoća sretno donijeli do svoje životne Golgote i dostojanstveno prešli iz ovog u vječni život. Po Kristu Gospodinu našem Amen.

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- ***Smiluj nam se, Gospodine!***
- ***Smiluj nam se!***

Pjesma

*Dušom njenom razboljenom,
Rastuženom, ražaljenom
Prolazio mač je ljut.,*

TREĆA POSTAJA ***Isus pada prvi put pod križem***

- P. Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.***
- N. Jer si po svojem svetoj križu otkupio svijet.***

Razmatranje

Nakon sramotnog suđenja Isus je krenuo ulicama Jeruzalema prema Kalvariji. Križ na kojem će do kraja potvrditi svoju ljubav prema čovjeku nemilosrdno pritišće njegova ramena. Ne znamo koliko je dugo Isus išao dok nije posrnuo i pao. Ali ljubav i poslušnost prema Ocu daju mu snagu. Navikli smo govoriti kako Isus pada pod težinom naših grijeha. Ako bi to bilo,

onda bi Isus ne samo pao na zemlju, nego i u zemlju propao. Budući da Isus ustaje i nastavlja sve nam govori da On pada od težine ljubavi. Isuse, koliko smo i mi puta sami pali na putu našeg služenja i predanosti. Nismo pali iz ljubavi. Put zna biti težak. I u našem životu se isprepliće put i pad. Teško je otkriti smisao pada, pogotovu kad smo ugradili svu svoju snagu, ljubav i vjeru da ustrajemo na putu dobra. Ali se događa pad. Naš pad postaje znak i opomena da ne možemo sami. Pad je i poziv Isusu da nas podigne. Pad je znak nade. U padu jača uvjerenje da postoji netko tko nas može dignuti. Kad se izgubi nadu i vjeru, izgubi se i put. Isuse, znamo da će na našem putu biti i drugi i treći...i ne znam koliko padova. I nemoj se, Isuse ljutiti, ako kažem da se padova ne bojim dok si Ti uza me. Ti si tu da mi «uvijek opereš noge» kao apostolima na posljednjoj večeri i da me povedeš sa sobom. Jer kao što plod voćke tijekom sazrijevanja ima stanovitu gorčinu, tako je i moje duhovno sazrijevanje, kao i svakog tvog učenika, ispunjeno stanovitom gorčinom koja se na kraju preobražava u slast. Hvala Ti, Isuse, što imaš strpljivosti sa mnom!

Molitva

Gospodine, daj mi snagu da nakon svakog pada ponovno uz tvoju pomoć ustanem. Ne daj da malakšem i da si umišljam kako sve mogu sam. Daj mi snagu da ne posumnjam u ispravnost puta kojim idem za tobom. Daj da doživim radost tvoga oproštenja nakon svakog pada. Obdari me svaki put, nakon iskustva pada i slabosti, i iskustvom novog rođenja! Amen!

Svi:

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- *Smiluj nam se, Gospodine!*
- *Smiluj nam se!*

Pjesma:

*O koliko uciviljena
Bješe ona uzvišena
Majka Sina jedinog*

ČETVRTA POSTAJA *Isus susreće svoju svetu Majku*

P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojem svatom križu otkupio svijet.

Iz Evandjelja po Luki

Šimun ih blagoslovi i reče Mariji, majci njegovoj: „Ovaj je, evo, postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan – a i tebi će samoj mač probosti dušu – da se razotkriju namisli mnogih srdaca!“ A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu,

Razmatranje

Gospodine, na tvome križnom putu prati te mnoštvo naroda. Ne razumiju ono što se događa radi njih i njihova spasenja. Odmahuju glavom u znak neprihvatanja tvoga takvog otkupiteljskog djela. Teško je i bolno doživjeti toliku odbačenost. Imati i u tim trenucima ljubavi prema ljudima moguće je samo Božjom snagom. Kao pravi Bog ti si nam to na najbolji način pokazao. Ali, u isto vrijeme kao pravi čovjek osjećaš potrebu naći potporu u tim teškim trenucima. Ima li itko da te razumije, da s tobom supati? Ima. To je tvoja i naša majka marija. Susret s njom bio je znak i dokaz da nisi od svih ostavljen. Susret s marijom, makar ne može ništa promijeniti, snažna je potpora u tvom nošenju križa prema kalvariji.

Molitva

Isuse, pratimo te na križnom putu našega spasenja. I mi često puta ne razumijemo tvoj ali ni naše križeve. Tebi je susret s majkom bio poticaj. Kako često je i nama potreban susret s njom. Naši preci znali su to vrlo dobro. U svojim teškoćama dolazili su njoj – našoj Gospi Kondžilskoj; u susretu s njom pronalazili su snagu da daljnji hod po životnim križnom putu. Evo i nas Gospodine, križeva nam ne nedostaje. Daj da doživimo milosni susret s marijom koju si nam s križa ostavio za nebesku Majku.

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- *Smiluj nam se, Gospodine!*
- *Smiluj nam se!*

Pjesma

*Bol bolova sve to ljući
Blaga Mati gledajući
Muke slavnog Čeda svog*

PETA POSTAJA

Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ

- P. Klanjamo ti. se, Kriste, i blagoslivljamo te.**
- N. Jer si po svojemu svetom križu otkupio svijet.**

Iz Evandjelja po Luki

Kad ga odvedoše, uhvatiše nekoga Šimuna Cirenca, koji je dolazio s polja, i stave na nj križ da ga nosi za Isusom. Za njim je išlo silno mnoštvo svijeta, napose žena, koje su plakale i naricale za njim

Razmatranje

Isus, 'snaga Božja' (1 Kor 1,24) nalazi se na izmaku svojih sila. U opasnosti je da ne stigne na odredište svojega puta. Mogao bi tako izmaknuti izvršenju smrtne osude, koja glasi: „Smrt na križu!“

Tada na pleća jednoga tuđinca, siromaha koji se ne može pobuniti, navališe Isusov križ. O proračunatosti se radi, a ne o milosrđu! Prisiliše ga: ta što on ima s Osuđenikom? Poremetiše njegove naume: navališe mu ogroman teret dok se, pošto je upravo bio završio rad u polju, vraćao svojoj kući. Idući za Isusom, čovjek onaj Cirenac od prisiljenoga slobodnjak postaje, od tuđinca učenik.

Kolike li otajstvenosti u križu: križ je naš, jer je jednoga drugog čovjeka, jer je Isusov. Zato i biva ishodište milosti i slobode. Svatko od nas za bližnjega mora postati Cirenac: prihvaćajući neočekivani križ, s ljubavlju noseći teret drugih.

Molitva:

Tebi, Isuse, satrvenu i posve iscrpljenu, Šimun Cirenac pruža pomoć: idući za tobom, tvoj nosi križ. Ali Gospodine, ti si onaj pravi Cirenac kroz stoljeća sva. Ti zoveš i govoriš: „Dođite k meni svi, koji ste opterećeni“ (Mt 11. 28) ti jamčiš: „Jaram je moj sladak i breme je moje lako“ (Mt 11, 30). U tebi, s tobom i po tebi breme života lagani postaje teret. Nauči nas, Učitelju dobri, da se s ljubavlju sagnemo nad svaku ljudsku patnju, da bratov nosimo teret, da s drugima dijelimo životnu muku. Tebi, Isuse, koji si snaga i potpora čitavoga svijeta, svaka budi čast i slava u vijeke vjekova. Amen.

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- *Smiluj nam se, Gospodine!*
- *Smiluj nam se!*

Pjesma

*Koji čovjek ne bi plako
Majku Božju videć tako
U tjeskobi tolikoj!*

ŠESTA POSTAJA *Veronika pruža Isusu rubac*

P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojemu svetom križu otkupio svijet.

Iz Knjige proroka Izajije

Ne bijaše na njemu ljepote ni da bismo se u nj zagledali, ni ljupkosti da bi nam se svidio. Prezren bješe, odbačen od ljudi, čovjek boli, vičan patnjama, od kog svatko lice otklanja.

Razmatranje

Isuse milostivi, Komušini, nekoć bogato naseljeno mjesto zahvatila je žalosna pustoš. Iseljena su djeca za njima žene i napokon ostali žitelji ovoga kraja. Najtužniji trenutak komušanske prošlosti bijaše ispraćaj predragoga lika tvoje i naše Majke. I ona je morala u izbjeglištvo tješeći nas riječima: Majka je uvijek bila tamo gdje su njezina djeca. Žitelji se Komušine, dakle, raspršiše na sve strane: od Hrvatske i Slovenije do europskih i prekomorskih, zemalja. U Komušini si ostao ti, Isuse, jedina utjeha u srcima branitelja koji su gladni i žedni, danju i noću branili svoj dragi kraj. Oko tebe su padale granate. Krvario si u našim stradalnicima, u ranjenicima bez ruku i nogu čuo se tvoj osamljениčki vapaj: Dođite i vidite, Ima li boli kao što je moja bol?» A nitko nije čuo, nitko došao. Iz sablasnog muka dopirao je blagi Očev glas: «Uspjet će Sluga moj, blagoslovljena njegova bol!» I tada se pojavila ona, Veronika. U rupcu je nosila molitve naše djece, žena i djevojaka. Žurno je izašla iz kola Crvenog križa i nježno povijala krvareće rane, otirala samrtnički znoj s tvoga lica prepoznatljiva u blijedim licima stradalih branitelja. I gle čuda, rastvori se Veronikin rubac a na njemu zablista žarka želja prognanik Komušanaca. Vratiti se opet dragom krnju. O žitelji Komušine, o svi vi koji ste morali tražiti utočišta, dođite pred Veronikino čudesno zrcalo. Ogleđajte se u njem, sjetite se čežnje ovdje posvećene. Sjetite se Gospe koja vas Čeka. Ta zar će se djeca oglušiti na poziv drage majke?

Molitva

Isuse milostivi, hvala ti za sve Veronike koje su pratile Komušinu na Šestoj postaji njezina križnog puta. Hvala ti za svaku zaliječenu ranu, za svaku otrtu suzu, za darovanu ljubav. Utisni u srca žitelja ovoga kraja neizbrisivi biljeg želje za povratkom. Učini da ponovno ožive ugasla ognjišta, da dječica pomičnu kao cvijetu pupoljci, da se začuje mladenačka pjesma, da se opet okupimo oko tvoje i naše Majke, da je častimo kao nekada, da joj pletemo vijence zavjetnih molitava, da se majčinskoj utjesi radujemo i da ostanemo na svetoj grudi svojih pradjedova. Amen.

Svi:

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- *Smiluj nam se, Gospodine!*
- *Smiluj nam se!*

Pjesma

*Tko protužit neće s Čistom,
Kada vidi gdje za Kristom,
Razdire se srce njoj?*

SEDMA POSTAJA *Isus pada drugi put pod križem*

**P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojem svetoj križu otkupio svijet.**

Iz Knjige proroka Izajije (Iz 53,11b,12b).

Sluga moj pravedni opravdat će mnoge i krivicu njihovu na sebe uzeti... sam se ponudio na smrt i među zlikovce bio ubrojen da grijehe naše ponese na sebi i da se zauzme za zločince

Razmatranje

Sin Božji, Otkupitelj čovjeka, prijatelj, suputnik i supatnik naš, sam je padao pod teretom nepravde, bičevanja, izrugivanja, križa... Nije iznimka već pravilo da je naš životni put pun posrtaja i padova. Znam da pad ne smije biti ono posljednje. Valja se podići i poći dalje. Kad te pritišće bijeda, nepravda i nerazumijevanje ljudi, kad te ostave najbliži i razočaraju, kad si sve izgubio i još jedeš izbjeglički kruh te možda misliš da te i sam Bog ostavio, kad te i bolest dokončava, i kad možda želiš skončati svoj život, nije to kraj. Isus poziva da poput njega uzmeš svoj križ i da ga slijediš. Kad se opireš križu tada se udaljavaš od Isusa. Ne boj se križa! Ako svoj križ dobro prepoznaš, možeš prepoznati Isusa u njemu.

Molitva

Sine Božji, priznajem da se teško dižem iz padova grijeha, svađe, mržnje, mrmljanja na ljude i Boga, osude, isključivanja i prezira drugih ili radovanja zbog padova i neuspjeha drugih. Oprosti mi, što te nisam prepoznao u drugima što malo računam s tobom. Sve je u meni mlako i mlitavo. Pritišću me crne misli pesimizma, nezadovoljstvo sadašnjeg trenutka i tjeskobna zabrinutost za sutra. Zoveš me da se dignem. Neka me prožima tvoj Duh jakosti. Ti me trebaš i ljudi me trebaju. Uz tebe ću se podići sa sviješću da nikad nisam u takvom stanju da drugima ne bih mogao pomoći. Neka me uvijek ohrabruje tvoja riječ da nismo mi izabrali tebe nego da si ti izabrao nas. Računaj sa mnom jer želim se podići, uspraviti glavu i ići naprijed. Neka nas tvoja i naša majka Marija, koju si nam dao pod križem, nauči pristajati uz tvoju riječ i tvoju volju. Amen.

Svi:

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- ***Smiluj nam se, Gospodine!***
- ***Smiluj nam se!***

Pjesma:

*Zarad grijeha svega puka
Gleda njega usred muka
I gdje bičem bijen bi.*

OSMA POSTAJA *Isus tješi Jeruzalemske žene*

**P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojemu svetom križu otkupio svijet.**

Iz Evandjelja po Luki

Isus se okrene prema ženama pa im reče: „Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego plačite nad sobom i nad djecom svojom. Jer evo idu dani kada će se govovoriti: 'Blago nerotkinjama, utrobama koje ne rodiše i sisama koje ne dojiše'. Tada će početi govoriti gorama: 'padnite na nas!' i bregovima: 'Prekrite nas!' Jer ako se tako postupa sa zelenim stablom, što će biti sa suhim?“

Razmatranje

Isus nije slijep i nijem prema sućuti jeruzalemskih žena, također i komušanskih žena koje su mnogo toga prepatile nakon rata i dan danas tuguju za onim što su izgubile u svom životu. Isuse ti gledaš sve žene i vidi njihove suze. One plaču nad Tobom, zbog nepravde ljudske, zbog pogrde neprijatelja. To su suze pune suosjećanja, boli i patnje koje ne mogu ništa promijeniti. Ti to Isuse dobro znaš. Savjetuješ ih sasvim mirno: „Ne plačite zbog svoje sudbine!“ Ne kažete: „To je bilo suđeno!“ Nije takva Božja providnost. Radite na svom spasu. Molite za one koji vam zlo čine. Oplakujte njihov udes. Oni nose križ teži od Vašega. Ljubite ih jako. Kad dođete k meni, ja ću vas utješiti.

Molitva

Isuse, plakao si nad Jeruzalemom nad kojim se nadvila crna sudbina, a kćeri Jeruzalemske plaču nad tobom nad kojim se nadvila okrutna smrt. Daruj nam, Gospodine, da razumijemo otajstvo tvojega plača: gorčinu radi odbijanja tvoje ljubavi, poziv na pokoru koja uklanja krivnje, krsnu rosu koja zemlju čini plodnom za dan uskrsnuća mrtvih. Udijeli nam, Isuse, sposobnost uočavanja skrovitoga ljudskoga plača, da čujemo tihi ljudsku molbu, da među braćom i sestrama širimu nadu kako bi ponovno na našoj zemlji bile blažene utrobe koje rađaju i prsi koje doje.

Tebi, Isuse, kojega je rodila Djevica, kći sionska, budi naša ponizna zahvala puna ganuća. Amen.

Svi:

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- ***Smiluj nam se, Gospodine!***
- ***Smiluj nam se!***

Pjesma

*Neka dođu i na mene
Patnje za me podnesene
Sina tvoga ranjenog.*

DEVETA POSTAJA *Isus pada treći put pod križem*

P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojemu svetom križu otkupio svijet.

Iz Knjige Tužaljki

Dobro je čovjeku da nosi jaram za svoje mladosti. Neka sjedi u samoći i šuti, jer mu On to nametnu; neka usne priljubi uz prašinu, možda još ima nade! Neka pruži obraz onome koji ga bije, neka se zasiti porugom jer Gospodin ne odbacuje nikoga zauvijek: pa ako i rastuži, On se smiluje po svom velikom milosrđu.

Razmatranje

Tko će izbrojiti sve moje padove. Jesu li tri? Stotine i stotine mojih padova obilježavaju moj ljudski život. U ovoj pobožnosti spominjemo se trećeg Isusova pada pod križem koji on nosi na Kalvariju. Treći Isusov pad vjerojatno se zbio na kraju putovanja na brežuljku ispod mjesta razapinjanja. Čini se kao da je to bio poklon Ocu nebeskom na ovom svetom mjestu ispred žrtvenika na kojem će se On prinijeti kao žrtva za spas svijeta. Bio je to na neki način završetak hodočašća ljudskim stazama, prema Božjem brdu. Koliko god ovaj čin izgledao kao kraj puta, ono je zapravo znak novog početka. I ovdje se događa veličanstven događaj za nas ljude. Ovo je početak moga spasenja. Ovo je obnova čovjeka koje je pao u dno svoje bijede. I dok razmišljamo ovdje pod ovim svetim brdom o Isusovu trećem padu misli nas vode našim ljudskim i vjerničkim posrtajima. Iako smo Kristovi vjernici, iako smo pod Marijinom pratnjom u svojem životu mnoštvo je moralnih i grešnih padova koje smo često svjesno izabrali. Koliko je teških bremena izneseno na ovo brdo Kondžilo! Koliko grijeha, uzdisaja, suza, žrtava, nade i pouzdanje su prošli ovim uskom stazom za Marijom na sveto brdo? Isusa je pratila njegova Majka na Kalvariju i majčinski proživljavala svaku bol i svaki pad svoga Sina. Isto tako majčinski prati nas sinove i kćeri na našim putovima života. Prati nas na Kondžilo, vodi nas na Kondžilo. Ona nas zapravo vodi svome Sinu, žrtvovanom za naš spas. Gore se događaju čudesne stvari skoro kao i na Kalvariji. Za mnoge hodočasnike događa se novi početak, susret s Bogom koji prašta i voli svoje vjerne. Susret s Marijom koja prihvaća Kristove učenike za svoju djecu.

Molitva

Kristov treći pad pod križem jest zapravo i znak velike iscrpljenosti i preteškog tereta na njegovim ramenima. Nije to kazna koju je on zaslužio. Ona mu je nepravedno pripisana, ali on ju prihvaća. Nepravedna poniženja našega naroda i kazne koje mu se dodjeljuju nisu nikako znak ljudske pravičnosti ovoga svijeta, nego znak vladavine jačega, silnijeg i bogatijeg. To je ono što trpe mnogi nevini pojedinci i mali narodi. To je ono što doživljavamo

na svojoj koži. Ali ako želimo ostati vjerni Isusu Kristu, nemamo pravo bježati od žrtve, nemojmo pravo uzmicati, nego poput njega ustrajati do kraja u pravednosti i ljubavi. Kao vjernici ne želimo se izjednačavati s onima koji nas pritišću svojim nepravdama. Jedini put osvajati ovaj svijet jest Kristov način, osvajati ga križem i ljubavlju. I zato uprtih očiju ispod svoje Kalvarije prema brdu Božje ljubavi iznosimo svoje molitve: pomози nam Oče nebeski ostati vjerni Isusu Kristu i njegovu putu; pomози nam da se izvučemo iz svojim grešnih padova; pomози nam ustrajati na putu hodočašća za našom Gospom Kondžilskom prema njezinom Sinu jednim našem Spasitelju; pomози nam uzdići se iz bijede ovoga nepravednog svijeta slijedeći Krista nepravedno mučena koji je jedini pravi put u život.

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- *Smiluj nam se, Gospodine!*
- *Smiluj nam se!*

Pjesma

*Vrelo milja, slatka Mati,
Bol mi gorku osjećati,
Daj da s tobom procvilim.*

DESETA POSTAJA *Isusa svlače i poje žučju*

P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojem svjetom križu otkupio svijet.

Iz Psalma 22

Probodoše mi ruke i noge,
sve kosti svoje prebrojiti mogu...
Haljine moje dijele među sobom
i kocku bacaju za odjeću moju." (Ps 22,17)

Razmatranje

Na našem hodu križnog puta s Gospom Kondžilskom došli smo, Isuse, do mjesta kada Tvoji krvnici svlače i ono malo dostojanstva što je ostalo na tebi. Stojiš tu pred mojim očima, gol kao čovjek, dostojanstven kao Bogočovjek, vidim rane od bičeva i udaraca, vidim izmučeno lice, trnovu krunu na glavi i čujem glas, onaj isti blagi koji je do jučer propovijedao po trgovima i ulicama, koji je pozivao na obraćenje, učio o ljubavi i praštanju, koji je mnogima vratio osmijeh, koji je tolike učio moliti, glas koji tiho govori „Bože oprostite im jer ne znaju što čine.“ Isuse, tvoja majka, naša Gospa Kondžilska i mi koji te nastojimo slijediti na tvom križnom putu i sami proživljavamo svoj dugi križni put. Ne želimo posustati, uz sve padove, pitanja i nedoumice želimo ići za Tobom, ostati vjerni Tebi i tvojoj majci i svoj križ donijeti s

onu stranu cvjetne Galileje. I nama su htjeli uzeti sve što smo imali, i dom i domovinu, htjeli su uništiti svaki materijalni trag naše vjere u Tebe, ostali smo goli bez ičega, ali Ti i Tvoja majka uvijek ste bili uz nas. Oni isti koji su do jučer s nama išli za Gospinom slikom, koji su se s nama veselili, tražili utjehu i pomoć od Tvoje i naše majke, baciše kocku da plijen podijele, crkve, kuće i groblja unište. I Tvoji su krvnici htjeli uništiti svaki trag Tvoga postojanja, svukoše Te i haljine podijeliše, ali vjera u Tebe živi i danas, živi i ovdje među nama. Ono što se u srcu nosi ne može se uništiti. Ne želimo, Isuse, zbog sadašnje situacije svoju vjeru staviti na kocku, želimo s Tobom i Tvojom i našom majkom, Gospom Kondžilskom, nositi svoje križeve i ljubav koju nam Ti daješ svjedočiti u svojim životima.

Molitva

Gospodine, ljudi su učinili sve da Te unište, a Ti iz ljubavi prema čovjeku dostojanstveno stojiš, kraljevski podnosiš sve udarce, a rane po Tvome iscrpljenom tijelu donose spas čovječanstvu. Molim Te, Isuse, da ovaj napaćeni narod po tvojim ranama krene novim putem. Isuse, učini nas ponovno ljudima, učini nas ponovno braćom i sestrama. Hvala Ti, Isuse, što si prihvatio da za nas i zbog nas Tvoje tijelo primi tolike udarce. Neka Tvoje ispaćeno tijelo i probodene noge usmjere i nas na pravi put.

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- ***Smiluj nam se, Gospodine!***
- ***Smiluj nam se!***

Pjesma

*Neka ljubav srca moga,
Gori sveđ za Krista Boga
Da mu u svem omilim*

JEDANAESTA POSTAJA

Isusa pribijaju na križ

- P. Klanjamo ti. se, Kriste, i blagoslivljamo te.***
- N. Jer si po svojem svetoj križu otkupio svijet.***

Iz Evandjelja po Mateju

Zajedno s Isusom razapeše i dva razbojnika, jednoga zdesna, drugoga slijeva. A prolaznici su ga pogrđivali mašući glavom: „Ti koji razvaljuješ Hram i za tri ga dana sagradiš, spasi sam sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!“ Slično se rugahu i glavari svećenički s pismoznancima i starješinama.

Razmatranje

Gospodine pribijeni na drvo križa! Dolazi vrhunac, tvojih muka. Oštri čavli, probijaju tvoje svete ruke i noge. Čini se da zlo, neprijatelj pobjeđuje i da ćeš otići u povijest kao gubitnik. Ali Ti, baš tu na križu pobjeđuješ đavla, grijeh, smrt i mrak vječnog ponora.

Gospodine, Ti na križu ne proklinješ. Ne osvećuješ se, nego trpiš muku i bol. Ti blagoslivljaš, moliš i opraštaš.

Gospodine, 10. kolovoza 1992. godine, župa Komušina i ovaj kraj su bili prikovani uz križ. Činilo se da je i ovdje zlo i neprijatelj pobijedio. Činilo se da će tama zauvijek vladati ovim krajevima. Činilo se da ovdje više nikada neće odjekivati molitva i pjesma tvoga vjernog puka. Činilo se da smrt i križ pišu svoje stranice zauvijek. Činilo se kao da je i tvoja i naša majka Marija s Komušinom umrla. Ali ne. Ti si imao zadnju riječ. Ti si pobijedio.

Molitva

Gospodine, klanjamo se tvojoj ljubavi koju si pokazao na križu. Ti si naš dom i naš početak. Ti si naša prošlost, sadašnjost i budućnost. Nauči nas pobjeđivati zlo, mržnju, osvetu i trpljenje. Nauči nas blagoslivljati, opraštati i moliti baš onako kao što si Ti činio na križu.

Gospodine, daj da se Komušina oslobodi okova i uskrsne zajedno s Tobom. Daj da opet odjekuju molitva i pjesma Komušinom.

Gospodinova majko Marijo i naša Majko, Ti si pratila, svoga Sina na križnom putu. Gledala si oštre čavle, muku, bol i križ svoga Sina. Gledala si Njegovu smrt. Daj i nama svoju hrabrost, poniznost i ljubav da te pratimo u svemu. Zajedno sa svojim Sinom štiti nas i prati, a svoju i našu Komušinu zakrili svojom majčinskom ljubavlju. Amen

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- ***Smiluj nam se, Gospodine!***

- ***Smiluj nam se!***

Pjesma

*Rane drage, Majko sveta,
Spasa za me razapeta,
Tisni usred srca mog.*

DVANAESTA POSTAJA

Isus umire na križu

P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.

N. Jer si po svojem svjetom križu otkupio svijet.

Iz Evandelja po Mateju

Od šeste ure nastaje tama po svojoj zemlji – do ure devete. O devetoj uri povika Isus iz glasa: 'Eli, Eli, lema sabahtani?' To će reći: 'Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?' A neki od nazočnih, čuvši to, govoraše: 'Ovaj zove Iliju'. A Isus opet povika iz glasa i ispusti duh

Razmatranje

Nakon mukotrpnog uspinjanja pod teškim križem, padova i mučenja, Isus je na golgotskom brežuljku uzdignut na križ – konačno odredište svoga ovozemaljskog hoda. Dvije ukrštene grede. Jedna ide od zemlje prema nebu, druga horizontalno između neba i zemlje. Kristovo tijelo se prilagodilo obliku križa: noge su prikovane pri zemlji, glava prema nebu a ruke raširene između neba i zemlje. Posljednji trenuci njegova ovozemaljskog života na tako vidljiv i bolan način sažimlju njegovu poslanje: došao je na zemlju da čovjeka podigne prema nebu i svojim raširenim rukama poveže cjelokupno čovječanstvo u obitelj djece Božje. Krv polagano curi iz probodenih ruku i nogu približujući ga sve više trenutku kada će dovršiti svoje poslanje na zemlji. Prije dovršetka poslanja, u tim bolnim trenucima muke, raspeti Isus se bori s osjećajem potpune ostavljenosti, čak i od samog nebeskog Oca. Ali bol i napuštenost ne zasjenjuju njegovu božansku veličinu na tronu ukrštenih greda – križu. Isus moli Božje milosrđe za one koji su ga razapeli i vrijeđali te obećava raj supatniku na križu. Zadnjim dahom obraća se Majci, zanijemjeloj od boli, i povjerava je ljubljenom svom učeniku, a preko njega i nama je daje za Majku. A onda predade duh svoj svome nebeskom Ocu jer sada je sve dovršeno. U bolnom trzaju uzdrhta i sama zemlja da bi potom nastalo zatišje iščekivanja ispunjenja obećanja proslave raspetoga Pravednika.

Molitva

Isuse, ovaj okupljeni narod Komušine stavlja svoje umiranje u tvoju smrt. U tvoju spasenjsku smrt ucjepljujemo svoj cjelokupni križni put, zajednički i pojedinačni, dok pod teretom križa osobnog života i zajedničkog prisilnog napuštanja voljenih nam brežuljaka Komušine hodimo prema trenutku svoga umiranja. Molimo te da nam udijeliš potrebnu snagu da se nakon svakoga pada možemo iznova dići. Daj nam snage da umirući s tobom možemo s tobom i opraštati onima koji su nam nanijeli zlo. Usrdno te molimo za milost življenja koja će nam pomoći da u trenutku našeg umiranja zavrijedimo kao pojedinci i zajednica odražavati tvoju smrt tako da ćemo biti usmjereni prema Bogu, ruku raširenih da obuhvate svakoga čovjeka, onoga blizu i onoga daleko. Daj da onaj trenutak kada svatko od nas bude predavao duh ocu bude okrunjen vjernim dovršetkom poslanja na zemlji kako bismo ušli u trenutak iščekivanja proslave za vječni život.

Majko raspetog Sina, koji te preko ljubljelog učenika ostavio nama svima za Majku, mi te zovemo svojom Kondžilskom Gospom. Budi uvijek uz naš križ i zagovaraj nas kod Njega da nam udijeli potrebnu snagu za dovršenje našega poslanja na zemlji.

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- ***Smiluj nam se, Gospodine!***
- ***Smiluj nam se!***

Pjesma

*Gleda svoga milog Sina,
Ostavljena sred gorčina,
Gdje se s dušom podijeli*

TRINAESTA POSTAJA *Isusa skidaju s križa*

P. Klanjamo ti, se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojem svetoj križu otkupio svijet.

Iz Evandjelja po Mateju

Satni i oni koji su s njime čuvali Isusa vidješe potres i što se zbiva, silno se prestrašise i rekoše: 'Uistinu Sin Božji bijaše ovaj'. A bijahu ondje i izdaleka promatralu mnoge žene što su iz Galileje išle za Isusom poslužujući mu.

Razmatranje

"Svršeno je!" - Tijelo milo na Majčino krilo među... Kolika je njena bol! Nakon duge i teške zadaće koju su uzeli naši, da brane svoja ognjišta, mnogi sinovi su se vratili svojim majkama koje su ih s još većom ljubavlju čekale od one ljubavi kad su se rodili. možemo samo zamisliti njihova radosna srca koja su se obradovala vidjevši ih žive i zdrave. No s druge strane mnogi sinovi se još i dan danas nisu vratili. No svejedno nisu pali u zaborav. Njihove majke ih s tugom u srcu čekaju nadajući se da će se moći posljednji put od njih oprostiti, primiti njihova mrtva tijela u svoje krilo, baš kao što je Blažena Djevica Marija primila tijelo svoga mrtvog Sina. Koliko su te majke propatile radi svojih sinova koji su položili svoj život za dobrobit i mir svojih obitelji i svoga mjesta, svoje drage Komušine, koju su nosili u srcima idući na bojišta, za koju su s ljubavlju i ponosom išli znajući da će im to biti možda posljednji put da vide svoje uplakane majke koje su ih sa suzama ispraćale na bojana polja. No za tu hrabrost Bog daje veliku nagradu - RAJ. a mi ćemo ih se sjećati s velikom ljubavi i zahvalnošću, jer zahvaljujući njima Komušina za koju su se borili jednog dana će opet postati Hrvatska gruda - mjesto Gospe Kondžilske.

Molitva

Bože utjehu daj majkama koje su izgubile svoje sinove u nedavnom ratu od kojeg se rane još nisu zarasle. Daj da one u Tebi nađu utjehu, te budu radosne znajući da su njihovi sinovi sada zajedništvu s tobom Vječnim Ocem koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. AMEN

Svi:

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- *Smiluj nam se, Gospodine!*
- *Smiluj nam se!*

Pjesma

*Daj mi s tobom suze livat,
Raspetoga oplakivat,
Dok na svijetu budem ja.*

ČETRNAESTA POSTAJA *Isusa polažu u grob*

P. Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
N. Jer si po svojem svetoj križu otkupio svijet.

Iz Evandjelja po Mateju

Uvečer dođe neki bogati čovjek iz Arimateje, imenom Josip, koji i sam bijaše učenik Isusov. On pristupi Pilatu i zaista tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu se dadne. Josip uze tijelo, povi ga u čisto platno i položi u svoj novi grob, koji bijaše isklesao u stijeni. Dokotrlja veliki kamen na grobna vrata i otiđe.

Razmatranje

Isus je dovršio zemaljsko svjedočenje ljubavi prema Bogu i čovjeku. Mi smo se vezali životom za ovu zemlju, a Ti nam, Isuse, otkrivaš Nebo i Život u vječnosti. Tvoje tijelo polažu u grob. Sve je umrlo. A Ti Oče šalješ anđela, znak ljubavi i nade. Molimo Te Oče, posluži se nama: našim rukama i srcima, zaustavi mržnju, daruj nam opraštanje i obnovi ljubav!

Molitva

Hvala Ti Gospodine Isuse, za ljubav koja te je dovela do groba. Zahvaljujem Ti za Tvoje uskrsnuće i pobjedu. Daj našem narodu, koji je pretrpio progonstvo i mučeništvo da zna praštati i da se zna veseliti da idemo u povorci spašenih, koji idu za nebeskom Janjetom. Isuse, u Tvom grobu vidim svjetlo! Budi Ti Isuse svjetlo u mojem grobu, mir u mojem strahu i život u mojoj smrti! Marijo, Majko Isusova, Gospo Kondžilska, budi prisutna u našim umiranjima i neka se u našem životu ostvari sudbina «pšeničnog zrna» AMEN!

Svi

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdašnji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

- *Smiluj nam se, Gospodine!*
- *Smiluj nam se!*

Pjesma

*Kad mi zemlja tijelo primi,
Dušu onda uzmi ti mi,
U nebeski blažen dvor*

ZAVRŠNO RAZMATRANJE

Dobri Oče, Gospodaru neba i zemlje, mudri upravitelju svakog čovjeka i svakog naroda evo nas pred Tobom u Isusu Kristu, po Duhu Svetome, zajedno s našom Majkom koju s ponosom nazivamo Gospom Komušanskom i Kondžilskom i svim našim precima koji su nam ostavili ovu zemlju i prenijeli nam bogatstvo kršćanske vjere. Zajedno smo razmišljali, molili i pjevali hodeći ovim našim zavjetnim Kondžilskim putem. U tvom križnom putu u kojem svaki vjernik može prepoznati i svoj križni put, a vjerni hrvatski katolički narod Komušanskog, Usorskog, bosansko - hercegovačkih i hrvatskih krajeva, kao i svi kršćani po cijelom svijetu, prepoznaju i vjeruju da je u Isusovu križnom putu sadržan i naš križni putu ovdje na zemlji. Kao što si Ti pobijedio zlo, nepravdu, grijeh i smrt i mi s tom vjerom vapimo s ovog zavjetnog brda Kondžila, pomози nam nositi naše životne križeve, daj nam svoje snage, vjere, nade, ljubavi i svijetla da i kao pojedinci i kao narod doživimo, ovdje na zemlji u svom zavičaju preobrazbu, predokus onog vječnog uskrsnuća, a na koncu svoga života uđemo u vječno zajedništvo s Tobom